

WYBIÓRCZE PRAWO I EGZEKUCJA PO LINII NAJMNIJSZEGO OPORU

Instytucje państwowe będą co roku rozliczane z realizacji „PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA I ZWALCZANIA PRZESTĘPCZOŚCI GOSPODARCZEJ NA LATA 2015 – 2020” poprzez porównanie przyrostu ilości kontroli administracyjnych oraz ilości skierowanych aktów oskarżenia.

MEC. ROBERT NOGACKI, WŁAŚCICIEL KANCELARII PRAWNEJ SKARBIEC

3 kwietnia 2015 roku Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Finansów oraz Prokuratura Generalna wspólnie przyjęły „Program przeciwdziałania i zwalczania przestępczości gospodarczej na lata 2015 – 2020”. Na 43 kartach dokumentu zakreślono plan działania i współpracy powyższych instytucji. W spektrum zainteresowania znalazły się jedynie przestępstwa podatkowe, bankowe, ubezpieczeniowe oraz te działające na szkodę interesów finansowych RP i UE. We wskazanym dokumencie zupełnie pominięto szandarowe przestępstwa gospodarcze, określone przez kodeks karny jako nadużycie zaufania, czyli dawne działania na szkodę spółki, łapownictwo menedżerskie, niezaspokajanie wierzyciela, pozorne bankructwa, faworyzowanie wierzycieli, wyzysk, czy też liczne przestępstwa, szczególnie z innych ustaw – jak te z prawa czynów nieuczciwej konkurencji czy też prawa farmaceutycznego. Oczywiście przestępstwa podatkowe zajmują najwięcej miejsca, tak pod względem analizy, jak i planowanych czynności. Okazuje się, że państwo najlepiej sprawdza się w swojej podstawowej roli – zajmowania się samym sobą, a nie problemami przeciętnego przedsiębiorcy, traktując przedsiębiorcę jako potencjalnego przestępcę, ponieważ samego poszkodowanego być przecież nie może, skoro inne przestępstwa nie leżą w zainteresowaniu organów państwa.

Ciekawa jest metodologia definiowania tych przestępstw jako najbardziej istotnych. Autorzy raportu twierdzą, że są to przestępstwa, które są popełniane najczęściej. Jednakże pomijany jest tu istotny fakt licznych umorzeń spraw, gdzie poszkodowany jest tylko przedsiębiorca. Prokuratura wyspecjalizowała się w masowym umarzaniu takich postępowań karnych. W jednej ze spraw doszło do tego, że jedna ze spółek została okradziona przez pracownika na sumę ok. 10 tys. zł w wyprowadzonym sprzęcie, a prokurator dopatrywał się znikomej szkodliwości czynu, odsyłając poszkodowanego na drogę procesu cywilnego. Spróbujmy połowę tej kwoty wyłudzić od instytucji bankowej, a znajdziemy się

MEC. ROBERT NOGACKI
Właściciel Kancelarii Prawnej Skarbiec, największej polskiej kancelarii specjalizującej się w kontrolach podatkowych i w przeciwdziałaniu bezprawiu urzędniczemu.

Państwo najlepiej sprawdza się w swojej podstawowej roli – zajmowania się samym sobą, a nie problemami przeciętnego przedsiębiorcy.

w obszarze zainteresowania organów ścigania. Być może najbardziej wartościową rzeczą, jaką mógłby wprowadzić ustawodawca, jest wykreślenie z kodeksu karnego przestępstw nieujętych w programie. Przynajmniej byłoby to zachowanie fair wobec obywatela, który nie marnowałby środków, wklajając się w różne sformalizowane procedury zajmujące jego czas i energię.

Przy okazji omawiania powyższego przypadku warto też zwrócić uwagę na preferencyjne traktowanie instytucji finansowych. W obszarze zainteresowania znalazły się przestępstwa bankowe i ubezpieczeniowe. Nie wiadomo, dlaczego akurat te podmioty mają prawo do zintegrowanego działania ze strony państwa, a innym przedsiębiorcom takiego prawa się odmawia. Plaga pozornych bankructw czy też nadużyć menedżerskich dotyka przecież na co dzień każdego przedsiębiorcę.

Dalsza lektura powinna zmrozić krew w żyłach każdego obywatela. Otóż instytucje państwowe będą co roku rozliczane z realizacji programu poprzez porównanie przyrostu ilości kontroli administracyjnych oraz ilości skierowanych aktów oskarżenia! Przy tak postawionych celach oczywistym jest, że w najbliższych miesiącach spotka nas spektakularny wysyp przeróżnych kontroli, realizujących plan, które skończą się następnymi aktami oskarżenia w stosunku do przedsiębiorców.

Dorzucając łyżkę miodu do beczki dziegciu, gdyż proporcje są tu odwrócone, należy wskazać, że autorzy projektu przynajmniej dostrzegają inne przestępstwa, a zdanie sobie sprawy z istnienia całego innego wszechświata nadużyć gospodarczych może w przyszłości owocować bardziej skutecznymi działaniami. Dodatkowo warto wskazać, że metodologia liczenia skuteczności wykonania planu liczona będzie także w oparciu o ilość wyroków skazujących zapadających w sprawach. Jednakże nadal piszący te słowa ma nieodparte wrażenie, że nasze państwo zamiast pełnić rolę organizatora gry, który zapewnia wszystkim graczom równe warunki i równe szanse wygranej, znów występuje jako nieuczciwy gracz z przepłaconym krupierem, który zasiada z innymi graczami do wspólnej gry. ●